

Монографію професора М.Л. Кирилюка присвячено актуальній проблемі ендокринології – аналізу рідкісних випадків ендокринної патології. У праці описано сучасні погляди на епідеміологію, етіологію, патогенез цих розладів і викладено сучасні підходи до їх інструментальної, лабораторної, молекулярно-генетичної діагностики. Детально розглядаються випадки з власної клінічної практики та обговорюється методологія обстеження й встановлення вірного діагнозу. Особливу увагу приділено ускладненням захворювань ендокринних залоз, зокрема цукрового діабету, та адекватному лікуванню хворих з описанням механізму дії лікувальних чинників.

Монографію викладено на 280 сторінках, вона складається зі вступу, 11 глав основного матеріалу ("Заболевания гипоталамо-гипофизарной системы", "Заболевания щитовидной железы", "Заболевания паращитовидных желез", "Сахарный диабет", "Гипогликемия", "Заболевания надпочечников", "Заболевания половых желез", "Нарушения половой дифференцировки", "Полиэндокринопатии", "Множественные эндокринные неоплазии", "Эктопическая продукция гормонов") і переліку використаної літератури (269 джерел). Описані випадки захворювань ендокринної системи наприкінці

РЕЦЕНЗИЯ

на монографію доктора медичних наук, професора Кирилюка Михайла Лазаровича "Редкие случаи эндокринной патологии" (Кирилюк М. Л. Редкие случаи эндокринной патологии: монография – Черновцы: Букрек, 2012. – 280 с., 54 ил. (на рус. яз.). ISBN 978-966-697-440-3, www.bukrek.net, info@bukrek.net

кожної глави резюмуються для полегшення сприйняття. Роботу ілюстровано 54 фотографіями та рисунками.

Главу 1 посібника присвячено нейроендокринним захворюванням (хвороба Іценка-Кушинга, акромегалія, неактивні пухлини гіпофіза, гіпопітуїтаризм, нецукровий діабет тощо). Автор критично поставився до деяких клінічних випадків, про що виклав свою точку зору у практичних рекомендаціях (наприклад, щодо синдрому "порожнього" турецького сідла).

Глави 2-3 посібника, у яких описано захворювання щитоподібної та прищитоподібних залоз, містять нові дані (рак щитоподібної залози у немовляти), деякі з них наведено вперше (гістіоцитоз клітин Лангерганса щитоподібної залози).

У главах 4-5 згруповано дані щодо фульмінантного цукрового діабету 1-го типу, септичних уражень за цукрового діабету, психотропних препаратів, що впливають на глікемію. Клінічні випадки наведено на дуже високому методичному рівні.

У главі 6, присвяченій розладам, синдромам і захворюванням надниркових залоз, автор цікаво висвітлює різні форми синдрому Кушинга, гіпокаліємічний рабдоміоліз, вторинний гіперальдостеронізм (зокрема за синдрому Гітельмана), метаболічні розлади на тлі недостатності надниркових залоз, значення спадковості за феохромоцитомою, найближчі та віддалені результати її хірургічного лікування.

У главі 7 автор послідовно викладає свою точку зору, обґрунтовану власними результатами досліджень і даними літератури, на клінічні й патофізіологічні аспекти патології статевої системи та методи й засоби патогенетичної корекції та терапії.

В обговоренні клінічних випадків автору вдалося органічно поєднати наукові та клінічні аспекти проблеми, надто у главі 8, присвяченій порушенням статевого диференціювання, де

необхідність їх дослідження переконливо підтверджено наведеними прикладами.

Главу 9 присвячено поліендокринопатіям різного ґенезу, добре ілюстровано власними спостереженнями клінічних випадків, вона легко читається, незважаючи на складність патогенезу та клінічної маніфестації захворювань.

Глава 10 – одна з найцікавіших і складних для сприйняття, має головним чином онкологічну спрямованість, містить описання синдрому Вермера з власного досвіду автора.

Останню главу, на мій погляд, дещо складно оцінювати з точки зору практичного лікаря, проте заслуговує на увагу факт її наведення автором, оскільки для виявлення ектопічних пухлин треба мати найсучасніші методи діагностики.

Список літератури має 269 джерел (239 англомовних).

Вважаю, що монографія професора М.Л. Кирилюка є вагомим внеском у розвиток системи післядипломної освіти лікарів, не має аналогів у країнах пострадянського простору, призначена для лікарів загальної практики та сімейної медицини, лікарів-ендокринологів, нейроендокринологів, онкологів та інших зацікавлених фахівців і може бути використана як навчальний посібник для слухачів системи вищої післядипломної медичної освіти.

*Д.мед.н., професор,
професор кафедри ендокринології НМАПО
ім. П.Л. Шупика МОЗ України,
зав. відділом клінічної андрології
ДУ "Інститут ендокринології та обміну речовин
ім. В.П. Комісаренка" НАМН України
Є.В. Лучицький*

Дата надходження до редакції 10.10.2012 р.

ДО УВАГИ ФАХІВЦІВ

Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України оголошує конкурс на заміщення вакантних посад у відділах:

клінічної ендокринології

старший науковий співробітник – 1

ендокринної гінекології

провідний науковий співробітник – 1

старший науковий співробітник – 1

Документи слід подавати за адресою:

01021, Київ, Кловський узвіз, 13а, вченому секретарю.

Тел. для довідок: (044) 254-53-18.